

 BENDRASIS PROGRAMAVIMO DOKUMENTAS	PROJEKTĄ REMIA LIETUVOS RESPUBLIKA		PROJEKTĄ IŠ DALIES FINANSUOJA EUROPOS SĄJUNGA Europos socialinis fondas		PROJEKTĄ IŠ DALIES FINANSUOJA VISAGINO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA
 UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ Atestato Nr. 0428		KOMPLEKSAS	STADIJA	TOMAS	METAI
		U -0888	Bendrasis planas	5	2008

VISAGINO MIESTO BENDRASIS PLANAS

RENGIMO ETAPAS. 2 DALIS. SPRENDINIAI

PARĖIGOS	PAVARDĖS	PARAŠAI
DIREKTORIUS	J.JAZAVITAS	
PROJEKTO VADOVĖ	A.KAŽIENĖ	

TURINYS

II DALIS: SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

1.	Bendroji dalis		
1.1.	Turinys.....	3	psl.
2.	Įvadas	4	psl.
2.1.	Visagino miesto bendrojo plano rengimo pagrindas ir tikslai.....	5	psl.
2.2.	Visagino miesto bendrojo plano taikymas.....	6	psl.
2.3.	Visagino miesto galiojimas ir keitimas.....	6	psl.
3.	Visagino miesto išorės aplinka	8	psl.
3.1.	Visagino miestas Baltijos jūros regiono kontekste.....	9	psl.
3.2.	Visagino miestas Lietuvos Respublikos kontekste.....	10	psl.
3.3.	Visagino miestas Utenos apskrities kontekste.....	12	psl.
3.4.	Išorinės struktūros raidos kryptys.....	12	psl.
4.	Visagino miesto vidaus aplinka	14	psl.
4.1.	Visagino miesto kompozicinis modelis.....	15	psl.
4.2.	Visagino miesto teritorinis zonavimas.....	18	psl.
4.3.	Žemės naudojimas.....	20	psl.
4.4.	Žaliųjų plotų sistema.....	22	psl.
4.5.	Gamtinio karkaso formavimas.....	26	psl.
4.6.	Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga.....	30	psl.
4.7.	Nekilnojamas kultūros paveldas.....	32	psl.
4.8.	Aukštybiniai pastatai.....	33	psl.
4.9.	Didieji prekybos centrai.....	34	psl.
5.	Socialinė aplinka	36	psl.
5.1.	Demografinė raida.....	38	psl.
5.2.	Socialinės infrastruktūros sprendiniai.....	40	psl.
5.3.	Gyvenamas fondas.....	43	psl.
6.	Ekonominė aplinka	45	psl.
6.1.	Visagino miesto ūkio struktūra ir veikla.....	46	psl.
6.2.	Gyventojų užimtumas.....	48	psl.
7.	Susisiekimo sistema	50	psl.
7.1.	Raidos tendencijos.....	51	psl.

7.2.	Išorės susisiekimo tinklas.....	51	psl.
7.3.	Vidaus susisiekimo tinklas.....	52	psl.
7.4.	Visuomeninis transportas.....	58	psl.
7.5.	Pėsčiųjų – dviračių takų plėtra. Saugaus eismo ir parkavimo rekomendacijos.....	61	psl.
7.6.	Pasekmės ir įgyvendinimo programa.....	62	psl.
8.	Inžinerinė aplinka	64	psl.
8.1.	Ekoinžinerinė infrastruktūra.....	65	psl.
8.2.	Atliekų tvarkymas.....	66	psl.
8.3.	Energetinė infrastruktūra.....	67	psl.
8.4.	Ryšių infrastruktūra.....	69	psl.
8.5.	Įgyvendinimo prioritetai.....	69	psl.
9.	Teritorijos tvarkymo ir naudojimo bendrieji reglamentai	70	psl.
10.	Civilinė sauga	76	psl.
10.1.	Civilinė saugos infrastruktūra.....	77	psl.
10.2.	Priešgaisrinė infrastruktūra.....	78	psl.
11.	Teritorijų rezervavimas valstybės ir savivaldybės svarbos objektams ir infrastruktūrai.....	80	psl.
12.	Visagino miesto bendrojo plano sprendinių įgyvendinimui rengtini teritorijų planavimo dokumentai.....	83	psl.

Priedai:

1. Visagino savivaldybės tarybos sprendimas dėl Visagino miesto teritorijos bendrojo plano rengimo
2. Bendrojo plano rengimo darbų programa
3. Planavimo sąlygos nacionalinio, regioninio, rajoninio lygmens bendrojo ir specialiojo planavimo dokumentams rengti

2. BENDROJI DALIS

2. BENDROJI DALIS

2.1. Visagino miesto bendrojo plano rengimo pagrindas ir tikslai

Bendrojo teritorijų planavimo objektas - Visagino miesto teritorija administracinėse ribose, kurią sudaro 896 ha plotas, ir priemiestinė teritorija.

Bendrojo planavimo organizatorius:

- Visagino savivaldybės administracijos direktorius

Visagino miesto teritorijos bendrojo plano rengimo pagrindas

Visagino miesto teritorijos bendrasis planas rengiamas vadovaujantis sekančiais dokumentais:

- Visagino savivaldybės tarybos 2005-03-17 sprendimu Nr. TS-388 „Dėl Visagino miesto bendrojo plano rengimo bei tikslo ir uždavinių patvirtinimo“;
- Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2007-05-10 įsakymu NR. 298 „Dėl Visagino miesto bendrojo plano rengimo darbų programos patvirtinimo“;
- Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2007-05-09 patvirtintomis planavimo sąlygomis Nr. (856)-PLS-15;
Priedas: Visagino miesto teritorijos bendrojo plano planavimo sąlygos
- Visagino miesto bendrojo plano koncepcijos nuostatomis.

Visagino miesto bendrojo plano rengimo tikslai ir uždaviniai

Planavimo dokumento rengimo tikslas – neprieštaraujant Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintame Lietuvos Respublikos bendrajame plane nustatytiems šalies raidos tikslams, principams bei jų įgyvendinimo prioritetams, parengti Visagino miesto teritorijos ilgalaikę plėtros strategiją.

Remiantis aukščiau minėtų dokumentų nuostatomis ir sutinkamai su darbo užduotimi šio projekto uždaviniai:

- Suformuoti Visagino miesto teritorijos vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus;
- Parengti teritorijos raidos sprendinius, kaip teritorinį pagrindą investicijoms, ekonominei plėtrai, išlaikant kokybišką aplinkos kokybę, siekiant geresnių ir lygiaverčių gyvenimo sąlygų visoje teritorijoje;
- Tobulinti susiklosčiusią miesto urbanistinę struktūrą bei tūrinę – erdvinę kompoziciją;
- Numatyti teritorijos gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, suformuoti bendrojo naudojimo želdynų sistemą;
- Nustatyti Visagino miesto teritorijas, kurioms privaloma rengti ar keisti detaliuosius planus, nustatyti šių teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos prioritetus ir veiklos juose apribojimus;
- Plėtoti inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą;
- Numatyti priemones, užtikrinančias gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą;
- Rezervuoti teritorijas komunikacijų trasų ir kitų visuomenės poreikiams reikalingų

- objektų statybai;
- Numatyti aukštybinių pastatų išdėstymo teritorijas ir aukščio reglamentus;
- Nustatyti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį;
- Įteisinti miesto teritorijų tvarkymo reglamentus;
- Nustatyti miesto teritorijas, kurioms detaliuosius bei specialiuosius planus būtina koreguoti, papildyti ar parengti naujus;
- Nustatyti ir patikslinti planuojamos teritorijos naudojimo reglamentus, atsižvelgiant į aplinkos apsaugos reikalavimus bei ekonominio ir socialinio plėtojimo poreikius;
- Įvertinus demografinį, socialinį, ekonominį, kultūrinį potencialą, nustatyti miesto ekonominės ir socialinės raidos bei investicijų strategiją, numatyti visuomenės, smulkaus ir vidutinio verslo, pramonės, aptarnavimo, paslaugų ir kitos veiklos, būsto, turizmo ir sporto infrastruktūros statybos galimą plėtojamąsi planuojamoje teritorijoje;
- Įvertinti ir numatyti susisiekimo infrastruktūros (automobilių kelių tinklo, gatvių, dviračių takų) tobulinimo ir racionalaus plėtojimo kryptis ir sprendinius.

2.2. Visagino miesto bendrojo plano taikymas

Visagino miesto bendrasis planas taikomas:

- priimant sprendimus dėl Visagino miesto plėtros prioritetų, teritorijos naudojimo prioritetų, funkcinių prioritetų, ūkinės veiklos plėtojimo sąlygų ir apribojimų;
- derinant specialiojo ir detaliojo planavimo dokumentus;
- derinant ir nustatant projektavimo sąlygas teritorinio planavimo ir statybos projektams Visagino miesto teritorijose;
- nustatant miesto biudžeto lėšų skirstymo prioritetus;
- rengiant ir koordinuojant savivaldybės ir valstybinės investicijų programas, reklamuojant patrauklių investicinių sąlygų galimybes;
- priimant sprendimus dėl žemės ir kito nekilnojamo turto paėmimo visuomenės poreikiams: naujiems susisiekimo objektams ir magistralinėms inžinerinėms komunikacijoms statyti, teritorijos bendrojo naudojimo želdynams ir viešo naudojimo rekreacinėms teritorijoms įrengti savivaldybės lėšomis.

2.3. Visagino miesto bendrojo plano galiojimas ir keitimas

Visagino miesto generalinis planas, įregistruotas Visagino miesto savivaldybės teritorijų planavimo dokumentų registre, netenka galios nuo bendrojo plano patvirtinimo ir paskelbimo spaudoje.

•

Visagino miesto bendrojo plano sprendiniai galioja 10 metų nuo bendrojo plano patvirtinimo datos. Visagino miesto bendrojo plano koncepcija galioja 20 metų nuo patvirtinimo datos, t.y. iki 2018 metų.

•

Visagino miesto bendrojo plano keitimai rengiami, derinami ir tvirtinami ta pačia tvarka kaip ir bendrasis planas.

•

Mažiausias teritorijos planavimo vienetas – kvartalas. Mažiausias grafiškai vaizduojamas plotinis vienetas – 1 ha plotas.

Patvirtinto Visagino miesto bendrojo plano sprendiniai ir bendrieji reglamentai yra privalomi renginiams žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams rengti.

•

Po bendrojo plano įsigaliojimo rengiamų specialiųjų ir detaliųjų planų sprendiniai dėl teritorijos naudojimo ir veiklos joje plėtojimo, specialiųjų sąlygų, funkcinio panaudojimo, tikslinės žemės paskirties bei jos naudojimo pobūdžio, veiklos apribojimų, teisių ir prievolių, investicinių programų, savivaldybės ūkio plėtros planų, nekilnojamojo turto privatizavimo, paėmimo arba rezervavimo visuomenės poreikiams, administracinių ribų keitimo neturi prieštarauti Visagino miesto bendrojo plano sprendiniams.

•

Patvirtintų iki Visagino miesto bendrojo plano įsigaliojimo ir neįgyvendintų bei prieštaraujančių Visagino miesto bendrojo plano sprendiniams žemesnio rango teritorijų planavimo dokumentų realizacija nesustabdoma, jeigu jų keitimas nenumatomas BP sprendiniuose, tačiau projektų sprendiniai turi iš esmės neprieštarauti miesto teritorijos raidos tikslams ir uždaviniams, netrukdyti infrastruktūros plėtrai, nebloginti savivaldybės teritorijos ar konkrečios jos dalies aplinkos ir gyvenimo kokybės, nekomplikuoti verslo sąlygų. Gali būti rengiami minėtų teritorijų planavimo dokumentų keitimo projektai.

3. VISAGINO MIESTO IŠORĖS APLINKA

3. VISAGINO MIESTO IŠORĖS APLINKA

3.1. Visagino miestas Baltijos jūros regiono kontekste

Išorinės struktūros raidos kryptys priklauso nuo strateginių krašto teritorinių - erdvinių struktūrų formavimo principų, o taip pat ir nuo europinių miestų tinklo formavimo ir potencialo didinimo principų. Pagrindinis tikslas - pasiekti, kad Lietuvos urbanistiniai dariniai efektyviai ir lygiaverčiai įsijungtų į Baltijos jūros regiono urbanistinį tinklą.

Visagino miesto išorinės struktūros realus įvertinimas įmanomas tik atsižvelgiant į bendrąsias Baltijos jūros regiono (BJR) vystymo tendencijas, bendruosius eurointegracinius procesus ir bendrą Lietuvos kontekstą. Tik taip įmanoma išryškinti Lietuvos teritorijos ir miestų tinklo privalumus ir silpnąsias puses, rasti būdus ir kelius, kaip sustiprinti krašto potencialą, kad būtų kuo palankiausiai įsijungta į regiono audinį ir susiklosčiusias struktūras.

Baltijos jūros regiono (BJR) samprata apima Lietuvos miestų potencialo Baltijos jūros regiono urbanistiniame kontekste aspektą:

- **BJR ribų apibrėžimas atskiriantis Rytų ir Vakarų civilizacijas.** Tai yra didžioji žemyno riba, turinti labai galias istorines šaknis. Ši traktuotė įgalina kitaip pažvelgti į Rytų-Vakarų ir Šiaurės-Pietų tarptautinių traktų sankirtos reikšmę ir įtaką. Žiūrint šiuo aspektu skersinę (Rytų-Vakarų) ašis gana neperspektyvi ir dėl kaimyninėse šalyse (Baltarusijoje) egzistuojančių nedemokratiškos politinių režimų. Tuo tarpu Lietuvos Respublikos bendrajame plane kaip tik pabrėžiama ši skersinė ašis. Tai susiję su Lietuvos sostinės decentralizuota padėtimi valstybės atžvilgiu (siūloma vystyti Vilniaus - Kauno urbanizuotą ruožą). Visagino miestui tokia situacija nenaudinga, nes Visagino miestas nepatenka į Lietuvos urbanistinio karkaso¹ zoną. Tai reiškia, kad šiaurietinė respublikos teritorijos dalis labai silpnai vystoma.
- **BJR apibrėžiamas kaip kontinento periferija (pagal R.Cappellin).** Ši traktuotė apibrėžia BJR ribas pagal įprastus, nusistovėjusius geopolitinius ir teritorinius požymius. Tai yra politinių realių suformuota vieninga teritorija, apimanti giminingas istoriniu požiūriu, civilizacijos išsivystymo laipsniu šalis (Danija, Švedija, Suomija, Estija, Lenkija, Latvija, Lietuva, Kaliningrado anklavas, Šiaurės Lenkija, Šiaurės Vokietija). Kadangi pagal šį modelį kontinento epicentras formuojasi Adrijos jūros baseine, „kontinentinės provincijos“ situacija neišvengiama. Visagino miesto padėtis daug blogesnė nei Vilniaus ir Utenos miestų, nes Visaginas iš visų Lietuvos miestų yra labiausiai nutolęs nuo kontinento epicentro.

¹ Urbanistinis karkasas – tai šalies technogeninis stuburas, suprantamas kaip aktyviausios ūkinės bei kultūrinės plėtros centrų ir ašių su labiausiai su kultūrinta gamtine aplinka bei išvystytais geotechniniais kompleksais sistema. Jos formavimą lemia pagrindinių posistemų – atraminio gyvenviečių tinklo bei jo integracijos ašių raida, įtakojama tiek galimų geopolitinių situacijų kaitos. Tiek šalies vidaus socialinės - ekonominės būklės, įvairių probleminių arealų neigiamų pasekmių sušvelninimo ir likvidavimo taktikos (Šaltinis: LR bendrasis planas)

- **“Ešalonizuotas” BJR zonavimas (pagal B.Lowendahl).** Į pirmąjį “žiedą” jungiamos tik Baltijos jūros pakrantės, jų uostai. Antrąjį “žiedą” sudaro “kontinentinė” BJR dalis. Toks zonavimas Lietuvai, yra mažai naudingas, nes ne tik Visagino miestas, bet ir sostinė nepatenka į pirmąjį “žiedą”. Pirmoji išorinė riba baigiasi ties Šiaulių miestu.

3.2. Visagino miestas Lietuvos Respublikos kontekste

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas yra pagrindinis planavimo dokumentas, reguliuojantis šalies teritorijos naudojimo ir tvarkymo ilgalaikę strategiją. Jis teikia šalies gyvenamųjų vietovių atraminės sistemos – *urbanistinio karkaso*¹ – erdvinės struktūros plėtros modelį. Urbanistinį karkasą sudaro urbanistiniai centrai ir integracijos ašys, kaip įvairios veiklos ir gyventojų traukos židiniai. Urbanistinės integracijos ašys suskirstytos į tris hierarchinius lygmenis:

- I lygmuo – tarptautinės ir nacionalinės urbanistinės integracijos ašys (įvairių kategorijų tarptautiniai transporto koridoriai),
- II lygmuo – regioninės urbanistinės integracijos ašys (jungiančios regionų centrus tarpusavyje ir su aukštesnio lygmens centrais bei urbanistinės integracijos ašimis),
- III lygmuo – lokalinės jungtys (jungiančios savivaldybių centrus tarpusavyje ir su aukštesnio lygmens ašimis).

Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą (2001) Lietuvos Respublikoje išsiskiria *I A kategorijos pagrindinės tarptautinės ir nacionalinės urbanistinės integracijos (sustambėjimo ir sutankėjimo) ašis*:

- Rytų – Vakarų Lietuvos metropolizacijos ašis Vilnius – Kaunas – Klaipėda
Visagino miestas ir Visagino savivaldybės teritorija nepatenka į I A kategorijos urbanistinės integracijos ašį.

Taip pat šalyje numatytos septynios svarbiausios I B kategorijos regioninės urbanistinės integracijos ašys. Keturios iš jų kerta šalį Š–ŠR–P kryptimis ir trys R–V kryptimi. Jos formuotos esamų ir siūlomų tarptautinių transporto koridorių, jungiančių Helsinkį, Sankt Peterburgą, Maskvą su Kijevu, Viena, Hamburgu, pagrindu. Šis tinklas integruoja visus šalies metropolinius ir regioninius centrus tarpusavyje bei su artimiausiais kaimyninių šalių urbanistiniais centrais (Liepoja, Jelgava, Daugpilis, Minsku, Lyda, Gardinu, Suvalkais, Karaliaučiumi). Šios ašys, formuotos šalies magistralinių ir krašto kelių pagrindu, užtikrina metropolinių ir regioninių centrų sąveiką, skatina jų poveikio zonoje lokalių centrų plėtrą.

I B lygmens regioninės urbaistinės integracijos ašys:

- I B kategorijos - tarptautinė urbanistinė integracijos ašis Viena - Kaunas – Daugpilis – Sankt Peterburgas kerta Zarasų rajono savivaldybės teritoriją apimdama savivaldybės lokalinį centrą Degučius ir šalies lokalinį centrą Zarasus.
- I B kategorijos - regioninė urbanistinė integracijos ašis Atėnai – Vilnius – Sankt Peterburgas kerta Ignalinos rajono ir Visagino savivaldybės bei Zarasų rajono savivaldybės rytinę dalį. Ji apjungia du šalies lokalius centrus – Ignaliną ir Visaginą bei tris savivaldybės lokalius centrus – Vidiškes, Dūkštą,

Turmantą. Ši ašis, skirtingai nei likusios Ignalinos, Zarasų rajonų ir Visagino savivaldybių teritorijoje esančios ašys, formuota geležinkelio linijos pagrindu.

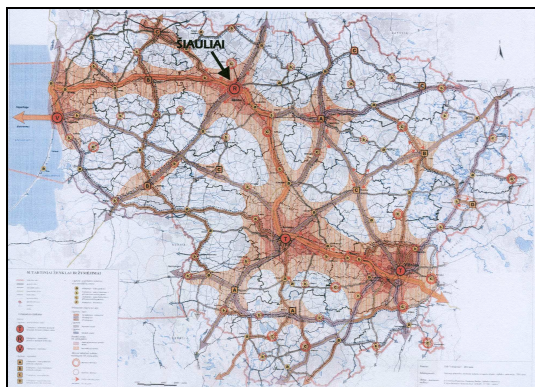
Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą (2001) Lietuvos Respublikoje išsiskiriami penki būdingi gyvenamųjų vietovių tinko arealai. Visagino savivaldybės teritorija ir Visagino miestas priskiriami Rytų Lietuvos besiformuojančiam didmiesčių su aglomeciniais požymiais regionui, kuriam būdingas mažų, tankiai išsidėsčiusių kaimo vietovių tinklas.

Rytų Lietuvos arealui, nutolusiam nuo pagrindinių šalies urbanistinės integracijos ašių, konstatuojamas demografinės ir ekonominės reikšmės mažėjimas, atraminio gyvenamųjų vietovių tinklo tolesnis nykimas ir depopuliacija.

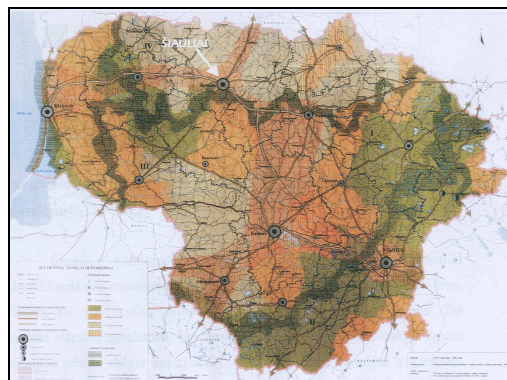
Ignalinos, Zarasų rajonų ir Visagino savivaldybėse nėra nei metropolinių, nei regioninių šalies centrų. Artimiausi metropoliniai centrai – Vilnius (formuojamas Europinės reikšmės metropolinis centras) ir Panevėžys (formuojamas plėtojant ir apjungiant potencialus regioninio rango metropolinis centras); regioniniai centrai – Rokiškis (pakankamo potencialo, palaikomas), Utena (nepakankamo potencialo, plėtojamas), Švenčionys-Švenčionėliai (naujai formuojamas apjungiant potencialus ir plėtojamas). Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrojo plano (2001) sprendiniuose Visagino miestui suteiktas šalies lokaliųjų centrų c kategorijos konvertuojamos plėtros savivaldybės centro rangas, kuris šiuo metu neatitinka faktinės būklės. Tai paaiškinama faktu, kad iki administracinės reformos (2003 m.) Visagino miestas buvo sudėtine Ignalinos rajono savivaldybės dalimi be savivaldos.

Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrojo plano teritorijos erdvinę koncepciją teritorinio vystymo atsvara jos funkciniam stuburui yra tarptautinės bei nacionalinės svarbos gamtinio karkaso ašys. Jos rodo svarbiausius teritorinius gamtinio kraštovaizdžio išsaugojimo prioritetus, būtinus bendrajai ekologinei šalies pusiausvyrai palaikyti. Svarbiausia gamtinio karkaso paskirtis urbanizuotos aplinkos sąlygomis – reguliuoti kraštovaizdžio urbanizacijos ir technogenizacijos plėtrą, saugoti gamtos rekreacinius išteklius.

Visagino miesto teritorija ir didžioji Visagino savivaldybės teritorijos dalis patenka į tarptautinės svarbos Baltijos ežerotojo kalvyno geoekologinę takoskyrą.

Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrasis planas 2001.
Urbanistinis karkasas

Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrasis planas 2001.
Teritorijos erdvinė koncepcija

3.3. Visagino miestas Utenos apskrities kontekste

Utenos apskrities bendrojo plano sprendiniuose Visaginas išskiriamas kaip vienas iš svarbiausių Utenos regiono ekonominės socialinės **plėtros centrų**, kitas – Utena. Visagino miestas plėtojamas kaip administracinis, branduolinės energetikos, pramonės, logistikos, paslaugų gyventojams ir verslui centras, didelį potencialą turintis regioninės plėtros ekonomikos subcentras. Lietuvos regioninės politikos iki 2013 metų strategijoje regioninės plėtros subcentrą numatyta plėtoti siekiant didinti ekonominę ir socialinę sanglaudą ilgoju laikotarpiu.

Utenos apskrities teritorijoje Visagino miestas plėtojamas kaip 2 lygmens regioninės plėtros subcentras be aglomeruotos plėtros prielaidų. BP sprendiniuose numatoma rengiant miesto teritorijos bendrąjį planą, sudaryti prielaidas gerinančias miesto struktūrą, suformuoti atviros struktūros gatvių tinklą, plėtoti miesto inžinerinę infrastruktūrą, miesto želdynų sistemą susieti su užmiesčio gamtinio karkaso struktūra.

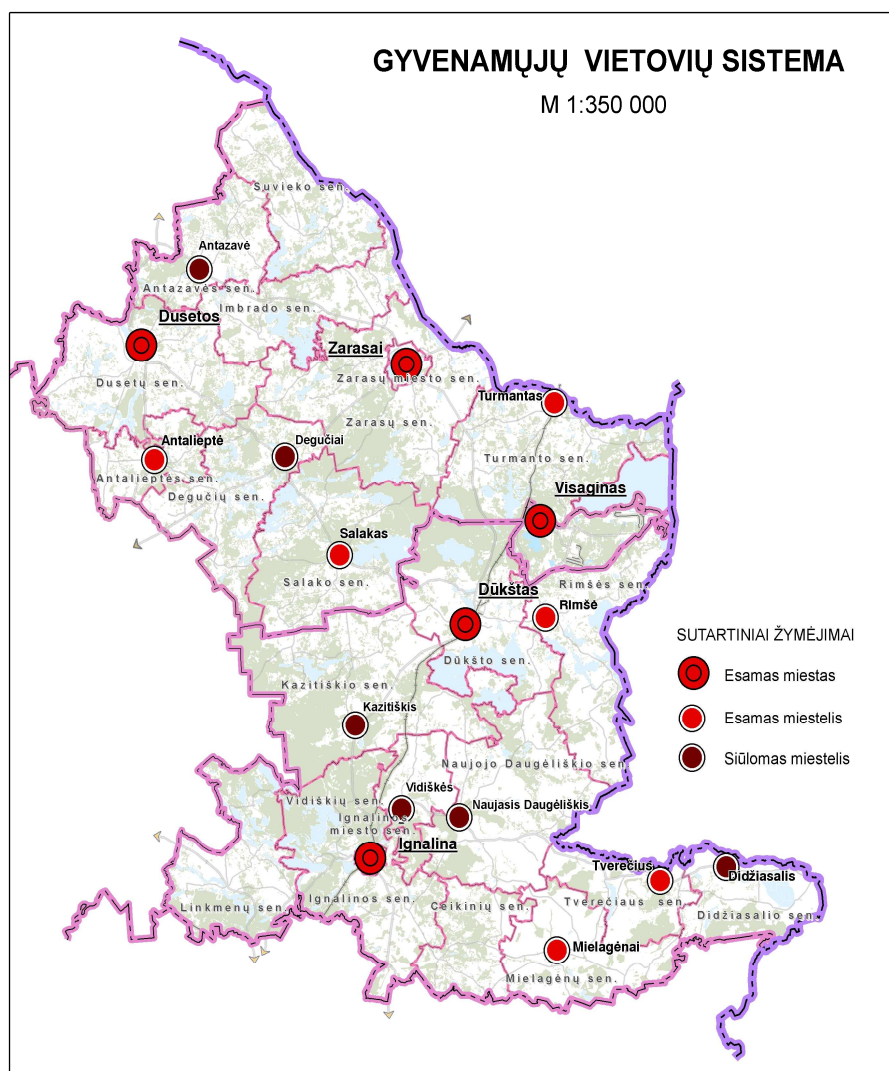
Viena iš ekonominė-socialinės plėtros ašių formuojama geležinkelio Varšuva – Sankt Peterburgas pagrindu ir labiausiai siejama su pasiskirsčiusiomis pagal jį plėtros zonomis (Ignalina, Dūkštas) ir vienu iš regioninių plėtros branduolių (Visagino miestu). Ši plėtros ašis siejama su intensyvia transporto infrastruktūros, pramonės zonų plėtra.

3.4. Išorinės struktūros raidos kryptys

Išorinės struktūros raidos kryptys:

- Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniuose atsisakoma „tolygaus apgyvendinimo“ koncepcijos. Prioritetas skiriamas „urbanizuotų ruožų“ koncepcijai, kuri yra būdas sujungti atskirų miestų potencialus. Dėl nepalankios geografinės ir urbanistinės situacijos tokia galimybė Visagino miestui nesuteikiama.
- Pagal europinius miestų tinklo formavimo ir potencialo didinimo principus svarbus **miestų įsiliejimas į tarptautinius urbanistinius tinklus**, kai miestai vystomi visomis kryptimis, t.y. skatinami aglomerciniai procesai. Reali situacija ir Lietuvos Respublikos edvinės struktūros nuostatai tokios galimybės Visagino miestui nesuteikia, todėl *miesto išorinė plėtra negali būti realizuojama visomis kryptimis, prielaidos aglomeraciniams procesams nesudaromos*.
- Situaciją komplikuoja miesto padėtis sudėtingoje gamtinėje aplinkoje, t.y. tarptautinės svarbos Baltijos ežerotojo kalvyno geoekologinėje takoskyroje, todėl miesto išorinė plėtra galima įvertinant gamtinio karkaso teritorijų potencialą.
- Visagino miestas patenka į dekoncentruotos plėtros arealą, tačiau numatomas vystyti kaip Šiaurės – Rytų (ŠR) Lietuvos pramonės centras. Visagino miesto socialinė ir ekonominė raida, materialinė gerovė siejama su pramonės plėtra regione ir socialinio – ekonominio potencialo sanglauda regiono mastu. Užbręžtų siekių įgyvendinimui reikalingas ypatingas valstybės dėmesys ir rėmimo politika, ypač įvertinant tą faktą, kad regionas pasižymi socialinių, ekonominių, ekologinių bei urbanistinių problemų aštrumu bei didžiausia depopuliacija. Taip pat *reikalingas teritorijų rezervavimas pramonės įmonių plėtrai*.

- Visagino padėtis tarptautinių transporto koridorių atžvilgiu yra nepatogi, nes miestas nutolęs nuo pagrindinių šalies transportinių koridorių “Via Baltica” ir “Via Hanseatica”. Miestas atsiduria prie 1 B kategorijos urbanistinės integracijos ašies, kurią atitinka esama geležinkelio linija Vilnius – Turmantas – Daugpilis – Sankt Peterburgas. Miesto teritorijoje nėra intensyvios transporto infrastruktūros ir pramonės zonų, todėl lokalizacija prie geležinkelio linijos Vilnius – Turmantas – Daugpilis – Sankt Peterburgas neturi įtakos miesto išorinei plėtrai.
- Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrojo plano (2001) sprendiniuose Visagino miestui suteiktas šalies lokalinių centrų c kategorijos konvertuojamos plėtros savivaldybės centro rangas, pagal faktą turi būti keičiamas į šalies lokalinių centrų a kategorijos rangą. Visagino miesto bendrojo plano sprendiniuose rango keitimo klausimas nesprensdžiamas, t.y. paliekamas lokalinių centrų c kategorijos rangas.

4. VISAGINO MIESTO VIDAUS APLINKA

4. VISAGINO MIESTO VIDAUS APLINKA

4.1. Visagino miesto kompozicinis modelis

Visagino miesto bendrojo plano sprendiniai parengti vadovaujantis Visagino miesto bendrojo plano koncepcija, kurioje išlaikomas generalinio plano testinumo principas. Miesto bendrojo plano koncepcijoje nustatyta bendrųjų ir specialiųjų teritorijos vystymo tikslų sistema, numatanti nuosekliai įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane įtvirtintus darnaus vystymo principus, užtikrinančius sveiką aplinką bei reglamentuojančius tinkamą gamtinių bei socialinių išteklių naudojimą. Tai tiesiogiai įtakoja miesto teritorijos erdvinės struktūros¹ koncepcijos formavimą, teritorijos funkcinių prioritetų sudarymą bei naudojimo ir apsaugos reglamentų formavimą. Bendrasis planas rengiamas prisidedant prie subalansuoto socialinio – ekonominio ir ekologinio miesto vystymosi koncepcijos įgyvendinimo:

- išsaugomas ir stiprinamas teritorijos savitumas;
- kuo geriau panaudojamas esamas miesto teritorinis potencialas;
- nedaroma žala miesto teritorijos gamtinei bei kultūrinei aplinkai;
- koordinuojamas teritorijos panaudojimas ir apsauga.

Koncepcijos sprendiniuose išlaikoma unikali aiški kompoziciškai ir funkciškai gerai organizuota esama miesto struktūra, kurioje toliau bus plėtojami miesto urbanistiniai savitumai. Siūlomas išsklaidytos plėtros variantas remiasi tvirtos miesto bendrosios erdvinės struktūros principais, aiškiais funkciniais prioritetais ir grežtais tvarkymo reglamentais. Pagrindinės koncepcijos sprendiniai:

- Miesto struktūroje išskiriami prioritetiniai miesto struktūrą organizuojantys elementai: bendramiestinis miesto centras – branduolys ir periferiniai centrai, polifunkciniai struktūriniai elementai, urbanistinės ašys ir žaliosios jungtis, konkretizuojami modernizuotini miesto mikrorajonai.
- Pagrindinė miesto urbanistinė ašis - Taikos prospektas. Šio transporto reikšmė perspektyvoje atlikti pagrindinės arterijos ir organizuojančios ašies funkcija.
- Saugoma esama gyvenamųjų rajonų planinė erdvinė struktūra, kuri papildoma naujais elementais užpildant urbanistines dykras.
- Optimizuojamas esamas švietimo, mokymo ir kultūros institucijų tinklas, plečiamas socialinių paslaugų tinklas. Rezervuojama teritorija mokslo branduoliui šiaurinėje miesto dalyje. Vakarinėje miesto dalyje šalia Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centro bazės rezervuojama teritoriją neuniversitetinei aukštojo mokslo įstaigai – Visagino kolegijai.
- Miesto urbanistinis audinys papildomas mažaaukščio gyvenamojo užstatymo morfotipu nepažeidžiant unikalios Visagino miesto urbanistinės struktūros, kurią atstovauja vienintelis gyvenamojo užstatymo morfotipas – daugiaaukštis gyvenamas užstatymas.
- Visagino miesto erdvinės struktūros vystymui siūloma „žaliųjų kompozicinių salų ir ašių“ koncepcija, integruojant įvairius gamtinio karkaso elementus į miesto urbanistinę struktūrą. Siūloma visuose, tiek esamuose tiek naujai projektuojamuose miesto rajonuose numatyti po „žaliąją ašį“.
- Miesto fizinė plėtra numatoma miesto administracinėse ribose ir priemiestinėje teritorijoje Visagino ir Zarasų rajonų savivaldybių teritorijose.

¹ Erdvinė struktūra - trimatė sistema išreikšti kompoziciniai miesto ar rajono (miesto